

سیاست پولی و اقدامات احتیاطی

نظارت و اقدامات احتیاطی که امروزه به عنوان بخشی از سیاست پولی یا به عنوان مکمل سیاست پولی مدیریت نرخ سود، اهمیت مضاعف یافته است، به طور مشخص چکار می کند؟

بانک‌های مرکزی مطرح دنیا مدت‌ها است در مان تورم را یافته‌اند و از این نظر با معضلی روبرو نیستند. نشانه آن هم این است که متوسط نرخ تورم در دنیا حدود ۳ تا ۴ درصد است و در کشورهای توسعه یافته پایین‌تر از این. به طور مشخص، بانک‌های مرکزی دنیا با توجه به انحراف نرخ تورم از سطح مطلوب آن (که معمولا عددی کوچک در حد ۲ تا ۳ درصد است) و با توجه به انحراف سطح تولید ناخالص داخلی از مقدار بالقوه آن به تنظیم نرخ بهره می‌پردازند، به این ترتیب که نرخ بهره بازار بین بانکی را حول عددی مدیریت می‌دهند و چگونه مدیریت نرخ بهره سبب دستیابی به آن اهداف می‌شود؟ هنگامی که نرخ تورم از مقدار هدف آن فراتر می‌رود (که معمولا با رونق تولید و فراتر رفتن تولید از حد بالقوه نیز همراه است، مگر آنکه کشوری با شوک منفی عرضه از قبیل تحریم یا افزایش قیمت مواد اولیه وارداتی در شرایطی که کشور بسیار به این مواد اولیه وارداتی وابسته است، روبرو شود)، بانک مرکزی اقدام به افزایش نرخ سود سیاستی در بازار بین بانکی می‌کند که نتیجه آن افزایش نرخ سود معاملات بازار بین بانکی است.

به طور غالب، در این مدیریت نرخ سود، وزن اصلی بر حفظ تورم حول مقدار مطلوب و هدف آن قرار دارد. اما بانک‌های مرکزی چگونه این کار را انجام می‌دهند و چگونه مدیریت نرخ بهره سبب دستیابی به آن اهداف می‌شود؟ هنگامی که نرخ تورم از مقدار هدف آن فراتر می‌رود (که معمولا با رونق تولید و فراتر رفتن تولید از حد بالقوه نیز همراه است، مگر آنکه کشوری با شوک منفی عرضه از قبیل تحریم یا افزایش قیمت مواد اولیه وارداتی در شرایطی که کشور بسیار به این مواد اولیه وارداتی وابسته است، روبرو شود)، بانک مرکزی اقدام به افزایش نرخ سود سیاستی در بازار بین بانکی می‌کند که نتیجه آن افزایش نرخ سود معاملات بازار بین بانکی است.

به تبع افزایش نرخ سود در بازار بین بانکی، سایر نرخ‌های سود از قبیل نرخ سود سپرده‌ها، اعتبارات بانکی، اوراق بدهی دولتی و خصوصی، خریدهای قسطنی، کارت‌های اعتباری و مواردی از این دستس افزایش می‌یابد. اما افزایش نرخ‌های سود از طریق افزایش هزینه فرصت منابع مالی برای اشخاصی که دارای منابع مالی هستند و از طریق افزایش هزینه تامین مالی برای اشخاصی که نیاز به منابع مالی دارند، سبب کاهش مخارج شده و در نتیجه کاهش مخارج، از حرارت اقتصاد کاسته شده و فشار تورمی کاهش می‌یابد. عکس این اقدام زمانی رخ می‌دهد که اقتصاد دچار رکود شده و نرخ تورم از مقدار هدف یا مطلوب آن پایین‌تر قرار می‌گیرد.

نظارت و اقدامات احتیاطی که امروزه به عنوان بخشی از سیاست پولی یا به عنوان مکمل سیاست پولی مدیریت نرخ سود، اهمیت مضاعف یافته است، به طور مشخص چکار می کند؟ هدف اصلی نظارت و اقدامات احتیاطی که توسط بانک مرکزی بر بانک‌ها و موسسات اعتباری اعمال می‌شود، در اصل حذف یا کاهش اثرات خارجی و کژمنشی اشاره شده است که در نهایت مانع زبان اجتماعی شود. در این اقدامات نظارتی و احتیاطی، بانک مرکزی با بررسی و ارزیابی پیوسته ترازنامه بانک‌ها و موسسات اعتباری، سعی می‌نماید مانع از خلق اعتبار برای پروژه‌های پرریسک و انباشت ریسک در بانک‌ها و موسسات اعتباری شود. اگر هدف صرفا کنترل رشد اعتبار و نقدینگی برای فعالیتهای فاقد ریسک اقتصاد کلان در میان مدت باشد، به طور طبیعی مدیریت نرخ سود کفایت می‌کند. اما هنگامی که هدف جلوگیری از خلق اعتبار برای انباشت ریسک اقتصاد کلان باشد، مدیریت نرخ سود کفایت نمی‌نماید و اقدامات احتیاطی اجتناب‌ناپذیر است. در شرایط کنونی که اقتصاد ایران دستخوش بدبینانه شدن انتظارات و التهاب بازارها می‌باشد و در عین حال از رکود و کسری بودجه دولت نیز به شدت رنج می‌برد، چه امکاناتی برای سیاستگذاری پولی در اختیار است؟ اقدام اول استفاده از مدیریت نرخ سود و به طور مشخص افزایش نرخ سود است که طیف گسترده‌ای از اقتصاددانان هم پیشنهاد دارند. گرچه میزانی افزایش نرخ سود ضروری است (مستقل از اینکه آیا کل بدنه سیاستگذاری پولی در قالب شورای پول و اعتبار تمایلی برای تن دادن به آن دارد یا خیر؟)، اما لازم است اشاره شود که افزایش قابل توجه نرخ سود سیاستی نیست که با اطمینان خاطر آن را پیشنهاد داد و آن را کافی دانست.

دلیل آن است که اقتصاد ایران در معرض شوک منفی عرضه ناشی از تحریم‌ها قرار دارد و در شرایط تورم رکودی ناشی از این تحریم، افزایش قابل توجه نرخ سود در ادبیات اقتصاد کلان توصیه نمی‌شود. دلیل دیگر آن است که با وجود جهش شدید قیمت‌ها و اتفاقا به دلیل فقدان نظام نظارتی سخت، ترازنامه بانک‌ها و موسسات اعتباری همچنان دچار ناترازی است و افزایش قابل توجه نرخ سود می‌تواند ناترازی آنها را تشدید نماید، مخصوصا اینکه در زمینه نرخ سود تسهیلات و توان بانک‌ها در وصول مطالباتشان از نظر حقوقی مشکلاتی جدی وجود دارد.

نتیجه این اقدامات احتیاطی آن خواهد بود که با جلوگیری از انباشت ریسک در ترازنامه بانک‌ها و کاهش رشد نقدینگی سبب کاهش انتظارات تورمی نیز می‌شود که شرط لازم برای هدایت منابع بانکی به سمت بخش حقیقی اقتصاد را نیز فراهم می‌کند. بدون توسل به اقدامات احتیاطی و محدودیت رشد ترازنامه بانک‌ها، توسل صرف به افزایش نرخ سود قرین توفیق نخواهد بود.

❖**هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران**

سازمان توزیع روزنامه اقتصاد سرآمد

از مخاطبین محترم دعوت می‌نماید مشکلات توزیع انتقادات و پیشنهادات خود را در این خصوص با ما در میان بگذارید.

۰۲۱-۸۸۷۶۹۲۲۷-۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

واریز ۶۰۰ میلیون یورو برای هزینه‌های کرونا به خزانه

طبق اعلام رئیس کل بانک مرکزی تاکنون معادل ریالی ۶۰۰ میلیون یورو بابت هزینه‌های مقابله با بیماری کرونا به حساب خزانه واریز شده است تا در اختیار وزارت بهداشت قرار گیرد. البته به زودی معادل ۸ هزار میلیارد تومان دیگر نیز به حساب خزانه واریز می‌شود تا به وزارت بهداشت پرداخت شود. به گزارش اقتصادسرامد، عبدالناصر همتی گفت: تا روز گذشته معادل ریالی ۶۰۰ میلیون یورو از یک میلیارد یورو اختصاص یافته بابت هزینه‌های مقابله با ویروس کرونا به درخواست سازمان برنامه و بودجه به خزانه واریز شده است.طبق اعلام بانک مرکزی، وی افزود: به زودی معادل ۸ هزار میلیارد تومان دیگر نیز به حساب خزانه واریز می‌شود تا به وزارت بهداشت پرداخت شود.

کندو کاو «اقتصادسار آمد»از افت و خیز بازار سرمایه در دومین ماه پاییز

اون روی بورس به مردم

سقوط بازار شذرنمانی که اصلاح شاخص بورس در نیمه‌های مردادماه از دو میلیون واحد آغاز شد، اکثر تحلیلگران آن را اتفاقی مثبت ارز یابی می‌کردند و بر این باور بودند که این اصلاح تا آخر تابستان و تا محدوده یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد ادامه خواهد داشت.در نهایت در مهر ماه با وجود گزارش‌های ۶ ماهه موفقیت آمیز شر کت‌ها و قرارگیری نرخ دلار در کانال ۳۰ هزار تومان، حرکت شاخص کل بر مدار نوسان بود و با اینکه پس از عقبگرد به کانال یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد، دوباره وارد کانال یک میلیون و ۷۰۰ هزار

واحد شد نتوانست این رقم را حفظ کند و دوباره به کانال یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد بازگشت. تحلیلگران اعتقاد داشتند حرکت نوسانی افزایش نرخ سود بانکی و قیمت گذاری دستوری باعث بی اعتماد کردن سرمایه گذاران و درنهایت

برگزیده بانک‌ها

پرداخت تسهیلات ۸۴ هزار میلیارد ریالی بانک صنعت و معدن به بخش صنعت و معدن

مدیرعامل بانک صنعت و معدن اعلام کرد: مجموع تسهیلات اعطایی این بانک طی ۷ ماه نخست اسمال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته معادل ۵۷ درصد افزایش پیدا کرده است.

به گزارش اقتصادسرامدبه نقل از پایگاه اطلاع رسانی بانک صنعت و معدن، حسین مهری ضمن بیان مطلب فوق خاطر نشان کرد: کارنامه عملکرد کل تسهیلات اعطایی این بانک طی ۷ ماهه نخست سال جاری نشان می‌دهد از ابتدای سال جاری تا پایان مهرماه بیش از ۱۳۲ هزار میلیارد ریال به بخش‌های مختلف تولید کشور از سوی این بانک پرداخت شده است که نسبت به ۷ ماه ابتدایی سال ۹۸ معادل ۵۷ درصد رشد داشته است.مدیرعامل بانک صنعت و معدن عنوان داشت: گزارش عملکرد این بانک در سال گذشته حاکی از آن است که در هفت ماهه ابتدایی سال ۹۸ در مجموع بالغ بر ۸۴ هزار میلیارد ریال نیز به متقاضیان تسهیلات بخش‌های صنعت و معدن کشور پرداخت شده بود.

مهری با اشاره به لزوم ایجاد فرصت‌های برابر سرمایه گذاری برای کارآفرینان عرصه تولید افزود: سرمایه‌گذاری لازمه رشد و توسعه اقتصاد های پویا و کارآمد است و بدون اعتبارات و تسهیلات بانکی و حمایت مستمر از تولیدکنندگان نمی‌توان افق روشنی برای جهش تولید متصور شد.

وی با بیان اینکه با بهره برداری و استفاده بهینه از منابع و سپرده‌های بانکی می‌توان فعالیت‌های مولد ایجاد کرد تا با افزایش تولید، اشتغال و به تبع آن درآمد سرانه شاهد محرومیت زدایی از استان‌های کمتر توسعه یافته باشیم، گفت: در همین راستا در تلاش هستیم تا با کمک مسؤلان هر استان و مدیران استانی این بانک نیازها و مزیت‌های سرمایه گذاری هر منطقه را شناسایی کرده و تسهیلات را در اختیار افراد دارای اهلیت و صلاحیت قرار دهیم.

مدیرعامل بانک صنعت و معدن همچنین با اشاره به تسهیلات تبصره ۱۸ که در سه بخش تامین سرمایه در گردش مورد نیاز فعالان اقتصادی و کمک به نوسازی و جایگزینی ماشین‌آلات و طرح‌هایی که بیش از ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند به متقاضیان پرداخت شده است، اظهار داشت: این بانک با پرداخت ۳۶ هزار و ۴۷۵ میلیارد ریال تسهیلات تبصره ۱۸ رتبه نخست را با پرداخت ۹۱ درصد این تسهیلات به واحدهای تولیدی در میان بانک‌های کشور داراست.

مهری تأکید کرد: پرداخت تسهیلات به صنایع و واحدهای نیمه راکد که از بحران شیوع ویروس کرونا و نوسانات نرخ ارز و افزایش هزینه‌های مواد اولیه و تجهیزات دچار مشکل شده‌اند، با نظارت کافی ادامه دارد؛ همچنین برای واحدهایی که به این دلایل دارای بدهی غیر جاری و معوق شده‌اند نیز مساعدتها و حمایت‌هایی در نظر گرفته شده است.

مهم است و این افراد ترجیح می‌دهند سرمایه خود را وارد بازار بانک کنند.از سوی دیگر بحث نرخ گذاری دستوری در بورس کالا مطرح شد. به دلیل از بین رفتن اعتماد سسرمایه گذاران به دولت که مردم را دعوت کرده بود وارد بورس شوند، علی‌رغم تکذیب‌های پی در پی سرمایه گذاران به شدت ترسیدند. هرچه بیشتر تکذیبیه می‌آمد سهامداران بیشتر می‌ترسیدند!از سوی دیگر، یک کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه در نیمه دوم بازار شاهد برگشت برخی از سهم‌ها به فاز صعودی و پایان یافتن صف‌های فروش بودیم، گفت: با جمع شدن صف فروش، ارزش معاملات در بازار روز گذشته حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان بود، به همین دلیل می‌توان انتظار داشت که هیجان فروش در بازار کاهش پیدا کرده باشد و در روزهای آینده از فشار فروش و عرضه کاسته شود.

امین دامچه در گفت و گو با ایرنا به روند معاملات بورس اشاره کرد و افزود: شاخص کل بورس اکنون به محدوده حمایتی خود رسیده است که این محدوده از نظر تکنیکالی شامل تلاقی اصلاح و محدوده کف کانال روند نزولی است.

وی با بیان اینکه روز گذشته در نیمه دوم بازار شاهد برگشت برخی از سهم‌ها به فاز صعودی و پایان یافتن صف‌های فروش بودیم، اظهار داشت: نخستین گروه شاخص‌سازی که با برگشت مواجه شد گروه فلزات بود، این برگشت با رهبری سهام شرکت فولاد خوزستان که گزارش ماهانه مناسبی را ارائه کدال کرد، رخ داد. براساس آمار ارائه‌شده مبلغ فروش فولاد خوزستان در مهر ماه سه هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بود.

افزایش ۴۰ درصدی تولید و ۳۰ درصدی صادرات فولاد بناب

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب از رشد ۴۰ درصدی تولید و افزایش ۳۰ درصدی صادرات

در نیمه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد.

به گزارش اقتصادسرامد به نقل از روابط عمومی گروه مالی گردشگری، بابک علیزاد شهسپیر گفت: در نیمه نخست سال جاری شاهد جهش تولید چند باره ر رکورد تولید محصولات فولادی در مقایسه با سال‌های قبل بودیم.

وی افزود: تولید روزانه با تناژ ۲۵۰ تن در خطوط نورد با سه ونیم خط فعال و همچنین رکورد ۳۹۷۱ تن روزانه ذوب و نورد روزانه برای نخستین بار از زمان فعالیت این مجتمع انجام شده است.

علیزاد شهسپیر ادامه داد: با اصلاحات لازم در فرآیندهای تولید، مباحث اقتصادی و بازرگانی، رکورد تولید این مجتمع در نیمه نخست اسمال به ۳۶۷ هزار و ۷۸۴ تن ثبت شد که این میزان تولید در تاریخ تاسیس این شرکت بی‌سابقه بوده ضمن اینکه افزایش ۴۰ درصدی را نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته شاهد بودیم.

وی درباره صادرات مجتمع فولاد صنعت بناب نیز گفت: در شش ماه نخست سال جاری ۳۱ هزار تن محصول به خارج از کشور صادر شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۰ درصد افزایش داشت. با برنامه ریزی صورت گرفته، میزان صادرات در نیمه دوم اسمال بیش از این میزان خواهد بود و در این زمینه مذاکرات و اقداماتی انجام شده است.

بانک، بیمه و بورس

چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۹ - شماره ۹۱۲

اخبار بانک

اعطا تسهیلات ۶۳۵ هزار میلیاردی بانک رفاه واحدهای تولید

بانک رفاه کارگران در راستای تحقق شعار سال و حمایت از تولید، در شش ماهه نخست سال ۹۹ بیش از ۶۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات به واحدهای تولیدی پرداخت کرده است.به گزارش اقتصادسرامد به نقل از روابط عمومی بانک رفاه کارگران، برنامه ریزی و حرکت در مسیر تحقق شعار سال مبنی بر "جهش تولید" جزو اولویت‌های این بانک در سال جاری است. در همین راستا از فروردین تا پایان شهریور ماه سال جاری تعداد ۱۶۰۰۹ فقره تسهیلات به مبلغ بیش از ۶۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال به واحدهای تولیدی پرداخت شده است. بر اساس این گزارش، با بیمارستان تسهیلات به واحد‌های آسیب دیده از کرونا از دیگر برنامه‌های بانک رفاه کارگران در سال جاری است که در بازه تاریخی مذکور، تعداد ۷۴۳۰ فقره تسهیلات به مبلغ بیش از ۱۰۴۰۳ میلیارد ریال به متقاضیان پرداخت شده است.

ارائه تسهیلات بانک کارآفرین به کادر درمان بیمارستان ابن سینا

بانک کارآفرین با هدف تکریم و قدردانی از کادر درمان و به منظور پاسداشت تلاش‌های جامعه پزشکی، جهت ارائه تسهیلات به افراد واجد شرایط، با بیمارستان ابن سینا تفاهمنامه امضا کرد.به گزارش اقتصادسرامد به نقل از روابط عمومی بانک کارآفرین، بر اساس این گزارش، موضوع این تفاهمنامه اعطای تسهیلات به اشخاص معرفی شده از سوی بیمارستان ابن سینا در قالب تسهیلات جاری بانک خواهد بود. لازم به ذکر است که افراد موردنظر باید دارای صلاحیت اعتباری بر اساس دستورالعمل‌های اعتباری بانک کارآفرین و بانک مرکزی باشند. گفتنی است بانک کارآفرین با هدف پاسخگویی به نیازهای جامعه پزشکی و به منظور ارائه راه‌حل‌های نوین بانکی، پیش از این با بیمارستان‌های امام سجاد (ع) و کیان تفاهمنامه امضا کرده بود. ارائه تسهیلات در قالب طرح ارزش سلامت، اقدام به استقرار باجه‌های خدمات بانکی در بیمارستان‌ها و حضور مستمر در کنگره‌های علمی جامعه جراحان ایران، از دیگر اقدامات این بانک در این خصوص بوده است.

واحدهای تولیدی بدهکار به بانک کشاورزی تعطیل نمی‌شوند

مدیرعامل بانک کشاورزی گفت: به هیچ وجه به دنبال تعطیلی واحدهای تولیدی بدهکار نیستیم و بالعکس تملیک و واگذاری واحدهای مشکل‌دار، موجب احیای واحدها، رونق تولید و رفع مشکلات‌است.به گزارش اقتصادسرامد، خدارحمی با اعلام این مطلب افزود: بانک در روند پیگیری برسانی وصول مطالبات چنانچه اخطارها، مهلت‌های مکرر و کمک‌های انجام شده کارساز نشود، در مواردی ناچارا به اقدامات قانونی و اجرایی متوسل می‌شود.یعنی از ثبت می‌خواهد که وثیقه را تملیک کند و از طریق مزایده به فروش بگذارد تا محل آن طلب بانک وصول شود.اقدام ما در این حد است یعنی یک اقدام حقوقی است و منجر به تغییر مالکیت واحد می‌شود و هیچ وقت واحد را تعطیل نمی‌کنیم. وی تصریح کرد: ساداتهای تسهیل مصوباتی می‌دهند که ما در قالب آن‌ها مجددا مهلت می‌دهیم و امهال می‌کنیم حتی هر تسهیلاتی به دفعات امهال می‌شود و این‌ها در گزارش حسابرس بانک وجود دارد.

آیین رونمایی از کارت هواداری باشگاه پرسپولیس

بانک گردشگری حامی اصلی تیم پرسپولیس تهران به پاس سال‌ها حمایت هواداران این باشگاه و قدردانی از حضور آن‌ها در میادین مختلف از خدمت ویژه کارت هواداری رونمایی کرد.به گزارش اقتصادسرامد به نقل از روابط عمومی بانک گردشگری، طرفداران و هواداران تیم توانمند و غرورآفرین پرسپولیس که در سال‌هایتمادی حمایت خود را از تیم و نام پرسپولیس دریغ نکرده‌اند، می‌توانند از این پس از امکانات و شرایط ویژه باشگاه و کارت هواداری پرسپولیس در سه سطح "هوادر"، "حامی" و "دواتیبه" بهره‌مند شوند.پس از صدور تیم پرسپولیس به فینال لیگ قهرمانان آسیا که موجب از شادی و خرسندی عمومی و ملی را در برداشت؛ بانک گردشگری نیز با همراهی باشگاه محبوب پرسپولیس به پاس همراهی میلیون‌ها طرفدار پرسپولیس از کارت هواداری این باشگاه رونمایی کرد.مراسم رونمایی از کارت هواداری پرسپولیس با حضور جمعی از پیشکسوتان این تیم، مدیران باشگاه و مدیران بانک گردشگری در سالن همایش‌های بانک گردشگری و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به دلیل شرایط کرونا برگزار شد و بسیاری از فوتبال‌دوستان و هواداران این تیم از طریق ویدئوها، لایو اینستاگرام و شبکه‌های اجتماعی به تماشای این مراسم پرداختند.